

Bylo nás pět

Karel Poláček

Analýza uměleckého textu

I. část

- Zasadit výňatek
- **Téma:**
 - Příběhy pětice mladíků, které spolu zažívají různé dobrodružství
 - zobrazení světa dospělých očima dětských
 - Kniha je poměrně volným sledem příhod, které potkávají vyprávěče a jeho kamarády
- **Hlavní myšlenka:**
 - Jemná karikatura konvenčního světa dospělých
 - obraz maloměsta, používá laskavý humor
- **Motiv:**
 - Autor vzpomíná na své dětství na maloměstě
 - Vyšel až po smrti Poláčka
- **Časoprostor:**
 - Rychnov nad Kněžnou
 - Doba první republiky
- **Literární druh:** Próza
- **Literární žánr:** román

II. část

- **Struktura díla**
 - ICH FORMA - vyprávěčen je Petr Bajza
- **Hlavní postavy**
 - Petr Bajza
 - Vypravěč
 - veselý, rošťák, inteligentní s velkou představivostí
 - má sestru a bratra
 - Tonda Bejval
 - Petra spolužák
 - vynálezce, má bláznivé nápady
 - je namyšlený a lakomý
 - Čenda Jirsák
 - Kamarád Petra, je pobožný, jeho koníčkem je sbírání hříchů ke svaté zpovědi
 - Eda Kemlink
 - kamarád Petra
 - Pepa Zilvar
 - z chudobince, kouří, vede dospělé řeči, statečný, jeho tatínek je žebrák
 - tatínek Bajza
 - majitel obchodu se smíšeným zbožím, přísný, ale zároveň i laskavý a opatrný na peníze

- maminka Bajzová
 - hodná, rozumná, často zmírňuje tatínkovo přísnost
- Kristýna
 - služka, pochází z horské vesnice Rampuše, bláznivá holka, všemu se směje
- pan Fajst
 - místní starý mládenec, moralista, staré mravy
- Eva Svobodová
 - dcera cukráře, Petrova favoritka
- **Děj**
 - Petrovi rodiče vlastní obchod. Petr má malou sestřičku Mančinku a staršího bratra, který s nima nebydlí protože pracuje v sudetech. Petr se často z legrace pere služkou Kristýnou, které říká Rampepurda. Dělalí si naschvály (Petr dá myš do kufru)
 - Petr a jeho čtyři kamarádi prožívají různá klukovská dobrodružství. Ve městě je biograf, kam kluci rádi chodí. Lezou tam tajně, aby nemuseli platit.
 - Chtěli si také ochočit vosy, ale nepodaří se jim to. Chlapci čtou dobrodružné knížky a chtěli by cestovat, plánují si cestu do Itálie, ale samozřejmě ji neuskuteční
 - Hoši je perou s Ješiňáky a Habrováky.
 - Dělalí si srandu z pana Fajsta, který věčně pomlouvá mládež, která ho nezdraví.
 - Petr byl také několikrát navštívit Otakárka, který chce kamarády, ale nemá je, protože je bohatý a nesmí se s ostatními dětmi kamarádit, aby nepochtil špatné způsoby. Petr slíbil mamince, že bude říkat "rukulíbám", aby ukázal svoje dobré chování, ale styděl se, tak to neříkal.
 - Příbuzní Vařekovi jdou občas Bajzovi navštívit, ti před nimi skrývají, že mají k obědu husu, protože by he za to Vařekovi kritizovali, že mají maso a člověk se pak diví, kam ty peníze přijdou.
 - Když do města přijede cirkus, Petřík touží vidět cizokrajná zvířata, proto je velmi hodný, pozorný, poslušný, nápomocný a vzorný, až to rodičům připadalo podezřelé. Učí se, hraje na housle a nechodí ven s ostatními. Když je ve městě cirkus, jeden chlapec z cirkusu Alfons Kasalický, s nimi chodí do školy. Kluci se s ním chtějí skamarádit.
 - Petr a ostatní kluci chtějí pomáhat v cirkusu. Vychovatelka udělá hysterickou scénu, že Otakárek je z bohaté rodiny a nebude dělat takovouhle práci, tak je ředitel vyhodí.
 - Petr onemocní spálou a tak se mu zdají dobrodružné sny, které považuje za skutečnost. Ve snu mu táta koupí slona indického Jumba, který umí mluvit. Slon je obdivován celým městem. Spolu s Jumbem, Evou a ostatní kluky se vypraví do Indie.
 - Navštíví krejčího, který pochází z Čech, spolu s ním se vypraví za maharádžou. Účastní se lovu tygrů. Zilvar se zamiluje do maharádžovi dcery a požádá o její ruku, je však dán do vězení. Princezna steskem onemocní, její matka má o ní strach a proto přesvědčí maharádžu, aby dal Pepovi šanci. Jsou mu dány 3 otázky a na všechny zvládl.
 - Pepovi to stouplo do hlavy, že se žení a nebavil s kamarády. poté po něm hodí vejce a poperou se. Poté se probudí a zjistí, že se mu to zdálo
- **Výstavba vět**

III. část

- **Literárně historický kontext**
- **Další autoři**
 - Karel a Josef Čapek
 - Jaroslav Hašek
 - Ivan Olbracht

- **Autor**

- Český humorista, novinář, filmový scénárista židovského původu
- ve svých humorných románech se zaměřil na zobrazení tragikomedie maloměstského života
- redaktorem lidových novin
- přihlásil se dobrovolně do transportu do Terezína, když do něho byla zařazena jeho družka
- Zahynul v koncentračním táboře o rok později

- **Díla**

- Muži v ofsajdu
- Hostinec u Kamenného stolu